

Onderwerp: Bestuursvoorstel tweede wijziging keur HDSR 2018

Datum AB-vergadering: 5-10-2022

Registratienummer: 1868130 versie

Besluitnota

Onderwerp

Keurwijziging in verband met Omgevingswet

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. vast te stellen de tweede wijziging van de keur HDSR 2018 en de artikelsgewijze toelichting, betreffende:
 - a. wijziging van artikel 3.2 (algemene regels),
 - b. wijziging van artikel 3.7 (vrijstelling beheer door het waterschap);
 - c. intrekken van hoofdstuk 3A (overgangsregeling vaarwegbeheer);
 - d. wijziging van artikel 6.1 (bestaande situaties en vergunningen);
2. deze tweede wijziging van de keur HDSR 2018 in werking te laten treden:
 - a. voor wat betreft de onderdelen 1. a, b en d, op een nader door het college te bepalen tijdstip kort vóór het van kracht worden van de Omgevingswet;
 - b. voor wat betreft onderdeel 1. c, op 8 dagen na bekendmaking, nadat het college het vaarverbod op de Kromme Rijn heeft geregeld en bekendgemaakt met een verkeersbesluit, en verkeersbesluiten heeft genomen en bekendgemaakt voor ligplaatsen alsmede ontheffing heeft verleend en bekendgemaakt voor onderhoud;
3. de stakeholders op de gebruikelijke wijze hierover te informeren.

Inleiding

Waarom nu dit wijzigingsvoorstel?

Vooralsnog moet er van uit worden gegaan dat de Omgevingswet per 1 januari 2023 in werking treedt (verderop in het jaar zal er nog een peilmoment zijn om te zien of deze inwerkingtredingsdatum daadwerkelijk gehaald kan worden). Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de keur dan waterschapsverordening van rechtswege. Op [4 maart 2020](#) (agendapunt 3.1) heeft het algemeen bestuur ingestemd met het uitgangspunt dat de keur als basis dient voor de te ontwikkelen waterschapsverordening.

Om te zorgen dat tijdens de overgangsfase naar de waterschapsverordening de dienstverlening op peil blijft is het wenselijk thans enkele kleine aanpassingen te doen aan de keur.

Het is belangrijk dat dit gebeurt voordat de Omgevingswet in werking treedt. Wijzigingen die daarna nog worden doorgevoerd, tijdens de overgangsfase tot het moment dat de nieuwe waterschapsverordening gereed is (medio 2023/2024), kunnen tot problemen leiden aan de DSO-kant. Deze wijzigingen moeten dan namelijk aan de nieuwe standaarden voor publicatie en ontsluiting voldoen, terwijl de rest van de keur/waterschapsverordening van rechtswege nog op de oude manier wordt ontsloten. Dit leidt voor de burgers/gebruikers tot een rommelige, onsamenhangende set regels. Dat is zeer verwarrend. Verder zullen nieuwe tussentijdse wijzigingen het gekozen proces voor het opstellen van de nieuwe waterschapsverordening, door eerst de keur en uitvoeringsregels 1 op 1 om te

zetten naar de waterschapsverordening, frustreren. Daarom is er eerst een 'technische' omzetting van keur naar waterschapsverordening en daarna start het voorbereidingsproces van inhoudelijke aanpassing van de waterschapsverordening, mede aan de hand van de bruidsschat. Het is wenselijk vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog deze laatste keurwijzigingen door te voeren.

De voorgenomen wijziging heeft van 17 januari tot 27 februari 2022 ter inzage gelegen (waterschapsblad 2022, 524). Daar zijn geen inspraakreacties op binnengekomen. Daarom treft u bij dit voorstel ook geen inspraakrapport aan.

Wat moet er wijzigen?

Het gaat om de volgende wijzigingen:

1.a wijziging van artikel 3.2 (algemene regels)

In de uitvoeringsregels hebben wij algemene regels met meldplicht en algemene regels zonder meldplicht. Een meldplicht kan bijvoorbeeld de verplichting inhouden om x weken voor de start van de werkzaamheden een melding te doen of nadere stukken aan te leveren. Eerder mag dan niet worden gestart met de werkzaamheden, zodat medewerkers van het team Toezicht & Handhaving tijdig ter plaatse kunnen zijn om te controleren of om te kunnen beoordelen of maatwerkvoorschriften noodzakelijk zijn. In sommige gevallen is de meldplicht alleen maar bedoeld omdat het waterschap graag op de hoogte wil zijn, bijvoorbeeld om nadien de leggerkaart te kunnen aanpassen. Dan is eigenlijk geen sprake van een meldplicht, maar van een informatieplicht. De Omgevingswet maakt duidelijk onderscheid tussen deze twee. Om in de overgangsfase te voorkomen dat in het DSO een verkeerde uitkomst wordt getoond - zwaardere meldplicht in plaats van lichtere informatieplicht – zullen onze regels op dit punt moeten worden aangepast.

1.b wijziging van artikel 3.7 (vrijstelling beheer door het waterschap)

In de huidige keur is in artikel 3.7 een vrijstelling opgenomen voor beheertaken van het waterschap. In dat geval behoeft het waterschap zichzelf geen vergunning te verlenen. Immers, als het waterschap werken uitvoert dan bestaat daarvoor in de Waterwet het instrument projectplan (artikel 5.4 en 5.5). De Waterwet gaat straks op in de Omgevingswet; het lichtere instrument projectplan vervalt dan, daarvoor in de plaats komt het zwaardere projectbesluit. Het projectbesluit is bedoeld voor grotere projecten, zoals verbetering van primaire waterkeringen. Dit betreft een omvangrijke procedure, vergelijkbaar met artikel 5.5 van de Waterwet. Dat zou betekenen dat het waterschap in het vervolg voor kleinere projecten, waarvoor voorheen het projectplan werd gebruikt, ook de omvangrijke procedure van een projectbesluit moet volgen. Dat is onwenselijk.

Daarom is in de Omgevingswet de 'vergunning eigen dienst' opgenomen. Het waterschap heeft onder de Omgevingswet de keuze voor eigen werk een vrijstelling te geven of gebruik te maken van een projectbesluit of vergunning eigen dienst. Deze opties komen terug in de nieuwe waterschapsverordening. Om te zorgen dat er in de overgangsfase geen gat valt en dat kleinere projecten, waarvoor voorheen een projectplan kon worden gemaakt, dan zijn vrijgesteld of dat hiervoor de zware projectbesluitprocedure moet worden doorlopen, wordt voorgesteld de keur hierop aan te vullen.

1.c intrekken van hoofdstuk 3A (overgangsregeling vaarwegbeheer)

In de keur is in 2018 een tijdelijk hoofdstuk opgenomen als overgangsregeling voor het vaarwegbeheer. Dit hoofdstuk was bedoeld om op termijn te worden ingetrokken. In 2015 heeft het AB de Nota vaarbeleid (927407) vastgesteld. Daarin is ook al besloten het nautische vaarwegbeheer te regelen met verkeersbesluiten, in plaats van met vergunningen op grond van de keur. Dit sluit goed aan bij het feit dat de Scheepvaartverkeerswet niet in Omgevingswet is opgenomen. Het nautisch vaarwegbeheer kan om die reden ook niet in de waterschapsverordening worden opgenomen.

Het college heeft op 5 juli 2022 (DM1883715) een verkeersbesluit vastgesteld om vaarbewegingen op de Kromme Rijn te reguleren. De maximale afmetingen die voorheen in de vergunning werden opgenomen, staan nu in het verkeersbesluit (DM1882574). Daarmee is het vergunningstelsel in de keur voor het varen op de Kromme Rijn overbodig geworden. Dit besluit is inmiddels gepubliceerd en

inwerking getreden (voor de Enkele Wiericke bestond al langer een verkeersbesluit). Daarom kan artikel 3.A.1, lid 2 van de keur, waarin een vergunningstelsel is opgenomen voor het gemotoriseerd varen op de Kromme Rijn en Enkele Wiericke, nu worden ingetrokken.

In hoofdstuk 3A staan ook nog bepalingen over ligplaats innemen en vrijstelling van het vaarverbod voor varende onderhoud door het waterschap. Dit zal in een apart verkeersbesluit worden geregeld. Het college heeft op 21 juni 2022 het ontwerp-verkeersbesluit vastgesteld (bestuursvoorstel 1878974 en besluiten 1878749, 1851498). Dit zal eerst nog de inspraakprocedure moeten doorlopen, waarna het definitief kan worden vastgesteld. Daarna kan het gehele hoofdstuk 3A worden ingetrokken.

1.d wijziging van artikel 6.1 (bestaande situaties en vergunningen)

In de praktijk bestaan er twee soorten vergunningen voor het varen op de Kromme Rijn en Enkele Wiericke, te weten: jaarvergunningen en vergunningen voor onbepaalde tijd. In het verkeersbesluit dat het college op 5 juli 2022 heeft vastgesteld zijn houders van deze permanente vergunningen uitgezonderd van het vaarverbod op gemotoriseerd varen. Om zeker te stellen dat oude rechten (vooralsnog) behouden blijven, wordt voorgesteld in de keur een tijdelijke overgangsbepaling op te nemen in artikel 6.1. De overgangsregeling zal slechts tijdelijk zijn omdat deze bepaling alsnog vervalt wanneer de eerste wijziging van de waterschapsverordening wordt vastgesteld. Voor die tijd verwachten wij dat de gemeenten Utrecht en Bunnik alsnog overgaan tot het instellen van een verbod voor gemotoriseerd varen met brandstofmotoren, zodat het verkeersbesluit moet worden aangepast en de bestaande vergunningen alsnog vervallen c.q. zullen moeten worden ingetrokken. De reden van die intrekking vloeit dan voort uit de beleidswijziging en niet uit deze keurwijziging of nieuwe waterschapsverordening.

Beoogd effect

Dit voorstel heeft betrekking op het waterschapsdoel “Waterinfrastructuur op orde houden”. Met het voorstel wordt geanticipeerd op de komst van de Omgevingswet en het DSO. De bedoeling is dat er voor de burgers geen ongewenste gaten vallen en dat de dienstverlening op peil blijft. In de vergunningchecker komt goed te staan wanneer een meldplicht of een informatieplicht geldt (besluitonderdeel 1.a). Verder wordt voor de burgers rechtsbescherming gewaarborgd op kleinere projecten die anders onder een vrijstelling zouden vallen (besluitonderdeel 1.b).

Het voorstel leidt tot verlichting van de administratieve lasten en beperking van de bestuurlijke kosten. Burgers die gemotoriseerd op de Kromme Rijn willen varen hebben daarvoor geen vergunning meer nodig. Voor het waterschap betekent dit een afname van ca. 300 vergunningaanvragen per jaar (besluitonderdeel 1.c). Rechtsbescherming bestaat er uit dat verleende vergunningen van kracht blijven (besluitonderdeel 1.d).

Argumenten

- 1.a.1 Om in de overgangsfase te zorgen dat *in het DSO de juiste uitkomst wordt getoond* - lichtere informatieplicht in plaats van zwaardere meldplicht – wordt voorgesteld de keur op dit punt aan te passen. Een andere optie was geweest om iedere uitvoeringsregel (72 hoofdstukken) aan te passen door bij iedere uitvoeringsregel het onderscheid tussen meldplicht en informatieplicht op te nemen, maar een aanpassing van het overkoepelende keurartikel is efficiënter. Met de voorgestelde wijziging van artikel 3.2 wordt het onderscheid tussen meldplicht en informatieplicht duidelijk gemaakt en wordt er geborgd dat initiatiefnemers in de overgangsfase in het DSO de juiste uitkomst krijgen te zien. Het nieuwe artikel 3.2 zal uiteindelijk ook worden overgenomen in de waterschapsverordening.
- 1.b.1 Door aan artikel 3.7 (vrijstelling) toe te voegen dat het waterschap in bepaalde situaties ook aan zichzelf vergunning moet verlenen of aan de algemene regels moet voldoen – overeenkomstig de Omgevingswet - wordt *voorkomen dat er in de overgangsfase een gat valt*. Anders zouden kleinere projecten, waarvoor voorheen een projectplan kon worden gemaakt, dan zijn vrijgesteld of zou hiervoor de verplichting kunnen gaan gelden om de zware projectbesluitprocedure te doorlopen. Dat is onwenselijk en daarom wordt voorgesteld de keur hierop aan te vullen. Het voordeel hiervan is dat voor de burgers rechtsbescherming bij kleinere projecten, die anders onder een vrijstelling zouden vallen, gewaarborgd is. Voordeel voor het

waterschap is dat er naast de zware projectbesluitprocedure een extra instrument komt om voor eigen werk vergunning te verlenen.

- 1.c.1 Al langer was het de bedoeling het vaarwegbeheer te reguleren via verkeersbesluiten. *Door het verkeersbesluit dat het college op 5 juli 2022 heeft vastgesteld is het vergunningstelsel voor het varen op de Kromme Rijn en Enkele Wiericke overbodig geworden, zodat artikel 3.A.1, lid 2 uit de keur kan worden geschrapt.*

Om het volledige hoofdstuk 3A over vaarwegbeheer uit de keur te kunnen halen zijn nog twee verkeersbesluiten nodig voor:

- het verbod om ligplaats in te nemen op niet daartoe aangewezen plaatsen (artikel 3.A.2);
- de vrijstelling van het vaarverbod voor beheer en onderhoud door het waterschap (artikel 3.A.1, lid 3).

Het college heeft hier op 21 juni 2022 toe besloten. Deze ontwerp-besluiten gaan op korte termijn de inspraak procedure in en zullen na de zomervakantie definitief worden vastgesteld. De verwachting is dat op het moment dat dit voorstel voorligt voor het algemeen bestuur, de verkeersbesluiten definitief zullen zijn vastgesteld. Met dit voorstel wordt daar al op vooruit gelopen omdat er geen tijd is hier op te wachten. Dit is wel voorwaarde voor het algemeen bestuur om definitief te kunnen besluiten tot intrekking van hoofdstuk 3A. Daarom wordt voorgesteld in te stemmen met intrekking van hoofdstuk 3A onder voorbehoud dat het college tijdig alle benodigde verkeersbesluiten vaststelt.

- 1.d.1 Met de intrekking van het vergunningstelsel voor het varen op de Kromme Rijn en de Enkele Wiericke is vooralsnog *geen beleidswijziging beoogd*. Er mag nog steeds gemotoriseerd worden gevaren op deze wateren, mits wordt voldaan aan het verkeersbesluit. Een verbod op gemotoriseerd varen en alleen toestaan van elektrisch aangedreven motoren komt er pas als de gemeenten Utrecht en Bunnik hiertoe besluiten. Het waterschap zal dan volgen door het verkeersbesluit aan te passen. Tot die tijd is er geen beleidswijziging beoogd. Voordeel hiervan is dat er geen onrust wordt gecreëerd voor booteigenaren in het gebied. Het waterschap voorkomt hiermee bezwaarschriften en schadeclaims.

Kanttekeningen

- 1.a.1 Het risico als het waterschap niet zou besluiten tot deze aanpassing is, dat straks in de overgangsfase de *dienstverlening in het DSO achteruitgaat*. Dit kan met dit voorstel worden voorkomen.
- 1.b.1 Het risico als het waterschap niet zou besluiten tot deze aanpassing is *dat straks in de overgangsfase een gat valt tussen het huidige regime onder de keur en de Waterwet en het toekomstige regime onder de waterschapsverordening (en Omgevingswet)*. Dit kan met dit voorstel worden voorkomen.
- 1.c.1 Zoals hierboven aangegeven bij argumenten, dienen er nog twee verkeersbesluiten definitief te worden vastgesteld door het college. *Deze verkeersbesluiten zijn voorwaarde voor het algemeen bestuur om definitief te kunnen besluiten tot intrekking van hoofdstuk 3A*. Het aanpassen van de verkeersbesluiten door het college heeft een kortere doorlooptijd. Omdat er geen tijd is hier op te wachten wordt daar met dit voorstel al op vooruit gelopen. Door te besluiten tot een ander moment van inwerkingtreding (beslispunt 2b), namelijk gelijktijdig met het verkeersbesluit, zullen beide procedures straks naadloos aansluiten. Mocht het college uiteindelijk niet tijdig de verkeersbesluiten vaststellen, dan zal het besluit om hoofdstuk 3A in te trekken niet in werking treden.
- 1.d.1 De intrekking van artikel 3.A.1, lid 2 van de keur, waarin het vergunningstelsel voor gemotoriseerd varen op de Kromme Rijn en Enkele Wiericke is geregeld, vloeit voort uit het feit dat het college op 5 juli 2022 een verkeersbesluit heeft vastgesteld waarmee hetzelfde wordt geregeld. *Eventuele nadelen dat booteigenaren hun vergunning zouden verliezen waardoor het*

waterschap geconfronteerd zou worden met procedures worden ondervangen door dit voorstel om overgangsrecht op te nemen.

Financiën

Dit voorstel heeft voor het waterschap geen financiële consequenties. Bezwaarschriften en schadeclaims worden voorkomen. Uiteindelijk kan het voorstel in de uitvoering wel tijdwinst voor het waterschap opleveren, door bijvoorbeeld minder afgifte van vergunningen en minder bezwaarschriften.

Vervolg

Procedureel

Na het besluit tot vaststelling van deze keurwijziging zal de wijziging worden gepubliceerd, waarna deze op een moment zo kort mogelijk vóór het van kracht worden van de Omgevingswet in werking kan treden. Dat geldt voor de besluitonderdelen 1. a, b en d. Besluitonderdeel 1. c is niet afhankelijk van de Omgevingswet en kan al op een eerder moment in werking treden. Om geen gat te laten vallen kan hoofdstuk 3A (overgangsregeling voor vaarwegbeheer) pas worden ingetrokken nadat het college alle vervangende verkeersbesluiten heeft genomen.

Gelet op artikel 75 van de Waterschapswet zullen gemeenten, provincies en andere belangrijke stakeholders per brief worden geïnformeerd door het college.

Ecologie

Bovenstaande wijzigingen zijn procedureel van aard en gericht op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Vanuit het algemeen bestuur is meermaals de wens geuit om in de keur meer regels op te nemen met betrekking tot waterkwaliteit (met name ecologie). Vanuit het keurplatform zal op korte termijn een voorstel worden gedaan aan het college voor wijziging van de uitvoeringsregels bij de keur. Vooruitlopend op het programma “Gezond Water” zal een aantal wijzigingen worden voorgesteld met betrekking tot de ecologische kwaliteit. Vaststellen van de uitvoeringsregels is gedelegeerd aan het college. Het algemeen bestuur zal via de bestuurlijke informatiebrief worden geïnformeerd.

Communicatie

Er is geen afstemming met de afdeling communicatie nodig. De benodigde communicatieactiviteiten voor het informeren van stakeholders en medewerkers van de afdeling VTH worden uitgevoerd door de afdeling JZ. Wel wordt met de afdeling Communicatie afgestemd over aanpassing van de website.

Samenwerking & participatie

Het betreft een procedurele wijziging gelet op de komst van de Omgevingswet. Het voorgestelde besluit heeft van 17 januari tot 27 februari 2022 ter inzage gelegen en stakeholders zijn per brief geïnformeerd. Daar zijn géén inspraakreacties op binnengekomen.

Bijlagen

- besluit wijziging keur (DM 1832410-v5)